

Türkiye Cümhuriyeti ile İtalya Kırallığı arasında akit ve imza olunan konsolosluk mukavelesinin tasdiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 7/IV/1931 - Sayı: 1768)

№ 1788

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile İtalya Kırallığı arasında 9 Eylül 1929 tarihinde Romada imza edilmiş olan konsolosluk mukavelesini ve merbutu protokol kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur .

30 mart 1931

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ İLE İTALYA KIRALLIĞI ARASINDA MÜN'AKİT KONSOLOSLUK MUKAVELENAMESİ

Türkiye Reisi Cümhuri Hazretleri ve Haşmetli İtalya Kırallığı Hazretleri iki memleket arasındaki konsolosluk münasebatını umumî hukuku düvel ve mütekalibiyet esaslarına müsteniden tesis etmek ve bu maksatla konsolosluk memurlarının karşılıklı kabülleri kaidelerini, müstefit oldukları müsaadat ve masuniyetleri ve bunların vazife ve salâhiyetlerini tayin etmek arzusu ile bir konsolosluk mukavelesini aktini kararlaştırmışlar ve murahhasları olarak :

Türkiye Reisi Cümhuri Hazretleri :

İtalya Kırallığı Hazretleri nezdinde Fevkalâde Murahhas ve Büyük Elçisi Suat Beyefendi ;

Haşmetli İtalya Kırallığı Hazretleri :

Hükûmet Reisi, Başvekil ve Nazır, Hariciye Nazırı Müsyü Benito Mussolini Cenaplarını, tayin etmişlerdir.

İşbu murahhaslar salâhiyetnamelerini tetkik ederek usulüne muvafık görmüşler ve aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Birinci bap

Konsolosluk memurları

Madde — 1

Yüksek Âkitlerden her biri kendi arazisinde kâin liman, şehir ve mahallere diğer âkidin baş konsoloslarını, konsoloslarını ve muavin konsoloslarını kabul etmeği teahhüt eyer. Bu memurlar meslekten veyahut fahrî olabilirler.

Yukarıda zikrolunan muhtelif derecelerdeki fahrî memurlar Yüksek Âkitlerin tebaaları meyanından intihap olunacaklardır. Bu fahrî memurlar memuriyetlerini icra edecekleri memleket tabiiyetinde buldukları takdirde tayinlerinden evvel tebaası buldukları Hükûmetin muvafakati, diplomas tariki ile, istihsal edilecektir.

Yüksek Âkitlerden her biri ülkesinin bazı mahallerinde veya kısımlarında konsolosluklar tesisini

müsaade etmemek hakkını muhafaza eder. Maahaza bu kayıt, diğer bilecümle Devletlere de şamil olmadıkça âkitlerden birine tatbik edilemez.

Madde — 2

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar tayin beratlarını ibraz edecekler ve buldukları memlekette cari usul ve kaidelere göre müteakibilen tanınacak ve kabul edileceklerdir.

Her konsolosluğun memuriyet havzası sahası, yukarıda mezkûr memurları tayin edecek olan âkit tarafından tesbit edilecek ve diğer âkide tebliğ olunacaktır. Evvelce tesbit edilmiş olan memuriyet havzalarında sonradan yapılacak tadilat için aynı muamele icra olunacaktır.

Hiç bir konsolosluğun memuriyeti havzası sahası ülkenin konsolosluk tesisine müsaade olunmıyan mahallerini veya kısımlarını ihtiva edemeyecektir.

Madde — 3

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar buldukları memlekette cari teamül ve kaidelere göre tesbit edilen usuller dairesinde kabul edilip tanındıktan sonra memuriyetleri havzası dahilinde vazifelerini ifa edebileceklerdir.

Tayin beratlarının görülmesi üzerine mümkün olduğu kadar süratle Exequatur veya diğer kabul vesikası alacaklardır.

Husûsî bir halde âkitlerden biri Exequatur veya sair kabul vesikası verilmeyeceği veya bunların geri alınması lâzım geldiği mütaleasında bulunursa bunun, takdir hakkı, yalnız kendisine ait olan, sebeplerini diğer âkide tebliğ edecek ve ikinci şıkta işbu tebliği; Exequatur veya sair kabul vesikasının geri alınmasından evvel icra eyliyecektir.

Madde — 4

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar nezdinde buldukları Devletin tebaası olmadıkça memuriyetlerini icra edecekleri memleket Hariciye Nazaretinden verilip sahibinin fotoğrafını ve imzasını muhtevi, resmî sıfatını mübeyyin olan ve kendisini mahallî makamlarına tavsiye eden hüviyet varakasını hamil olacaklardır.

Madde — 5

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsolosların manîi zuhurunda veya gaybubetleri veya ölümleri halinde, maiyetlerinde bulunan memurlar, resmî sıfatları evvelce alâkadar mahallî makamlarına bildirilmiş olmak şartile, mensup oldukları Devletçe tesbit edilmiş olan sıra dahilinde âmirlerinin vazifelerini vekâleten ifaya mezun olacaklardır.

Evvelce usulü dairesinde haberdar edilmiş olan mahallî makamlar bunlara muzaheret ve muavenette bulunacak ve kendilerinin vekâleten vazife ifa ettikleri müddetçe bu mukavelename mucibince vekâlet eyledikleri memura bahşedilmiş olan muafiyetler, imtiyazlar, masuniyetler, hürmetler ve müsaadelerden istifade etmelerini temin eyliyeceklerdir.

Meslekten veya fahrî bir baş konsolos, konsolos ve muavin konsolosun yerine vekâlet için muayyen bir memur mevcut olmaksızın ölümü halinde mahallî makamlar bir dost Devletin konsolos memurunun ve müteveffayı tayin eden âkit tebaasından iki kişinin müvacehesinde evraka derhal mühür vazına tevessül eyliyeceklerdir.

Mezkûr makamlar derakap müteveffanın mensup bulunduğu Devletin Büyük Elçiliğini Hariciye Vekâleti vasıtasile haberdar edecekler ve bu hususta tanzim eyliyecekleri zabıt varakasının bir nüshasını göndereceklerdir.

Mühürlerin fekki mahallî makamlar huzurunda konsolosun halefi veya konsoloshanenin mensup olduğu Devlet tarafından mansup her hangi bir diplomasi veya konsolosluk memuru tarafından yapılacaktır.

İkinci bap

Konsolosluk memurlarına ait müsaadat ve masuniyetler

Madde — 6

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar daire veya kaçırlaryalarının bulunduğu binaya kendilerini tayin eden âkidin armasını, konsolosluğun resmî sıfatını gösteren bir levha ile birlikte vazedeabileceklerdir. Bunlar mezkûr bina üzerine kendi memleketlerinin umumî merasim günlerinde ve mutad diğer hallerde millî bayrağı çekebileceklerdir, bu haricî alâmetlerin hiç bir vakit melce hakkı teşkil eder mahiyette tefsir edilemeyeceği mukarrerdir, bu alâmetler konsoloshane binasını iraeve hizmet edecektir.

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar resmî vazifelerini ifa eyledikleri bilçümle hallerde hususile kendilerini tayin eden hükûmeti temsil eyledikleri zaman resmî mevkilerinin icap ettirdiği hürmetlere mazhar olacaklardır.

Madde — 7

Konsoloshanenin resmî hizmetleri için kullanılan odaların kâffesi ve konsoloshane evrakının vaz'ına bilhassa ayrılan mahal taarruzdan masundur. Bu odalar ve mezkûr mahal konsolosluk memurunun şahsî ikametine tahsis edilmiş olan odalardan tamamile ayrı olacak ve başka suretle istimal edilmeyecektir. Bunlar, hiç bir veçhile melce olarak kullanılmıyacaktır. Mahallî makamlar hiç bir vesile ile bu evrakı teşkil eden kâğıtları muayene ve müsadere edemezler. Bu kâğıtlar konsolosun şahsî evrakından ve fahrî konsolosun iera edebileceği ticaret ve sanayie ait defterler ve kâğıtlardan tamamile ayrı bulunacaklardır.

Madde — 8

Meslekten olan baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar ile meslekten olan kaçırlarlar, kâtipler, kâtip - tercümanlar diğer âkidin ülkesinde her türlü istimval, şahsî mükellefiyet ve askerî ibate gibi bileümle mükellefiyetlerden muaf olacaklardır. Bu muafiyet salifüzzikir konsolos memurlarının buldukları memlekette mutasarrıf oldukları gayri menkul emvale, işbu binalar konsolosluk hizmetine tahsis edilmedikçe veya mezkûr memurlar tarafından ikametgâh olarak kullanılmadıkça, şamil olmıyacaktır.

Bundan maada işbu memurlar, gayri menkul emvale tasarruf hasebile matruh olmadıkça veya memurların ikamet ettikleri memlekette kullanılmış bir sermayenin faizleri üzerine mevzu bulunmadıkça, Devlet tarafından veya memleket hukuku âmmesine nazaran teessüs etmiş diğer bir heyet tarafından tarhedilmiş bileümle bilâ vasıta vergilerden menkul emval, ziynet vergilerinden, aynî veya şahsî vergilerden muaf olacaklardır.

Fahrî konsolosluk memurları, buldukları memleket tebaasından olsalar bile, yalnız kaçırlarya kalemlerine ve evrakına tahsis edilmiş mahaller için istimvalden ve askerî ibateden muaf olacaklardır.

Madde — 9

Meslekten olan baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar ile bilçümle meslekten olan konsolosluk memurları memuriyetlerine ilk defa muvasalatlerinde veya anı takip eden üç ay zarfında kendilerine ve aileleri efradına ait menkul emval, melbusat, eşya ve esasî beytiyeyi muayene ettirilmek şartile resim vermeksizin ithal etmeğe mezundurlar. Bu muafiyet istihlâk eşyasına tatbik olunmaz.

Bu üç aylık müddet zarfında konsolosluk memurunun tabi olduğu diplomatik makam tarafından verilecek sebebe müstenit malûmat üzerine ve başka bir merasim ve muameleye lüzum kalmaksızın mezkûr üç aylık müddet, menkul emvalini ve şahsî eşyasını tabî şerait dairesinde getirilmesi için

konsolosluk memuruna hakikaten muktazi zaman nisbetinde temdit olunacaktır. Maahaza bu temdit üç aylık yeni bir müddeti tecavüz edemeyecektir.

Bundan maada, iki yüksek âkit taraftan her biri baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsolosların adreslerine gönderilen bayrak, üniforma, arma, kayıt defterleri, başlıklı kâğıtlar, koçanlı defterler, pasaportlar, şehadetnameler, pullar, umumî vesaik, kasa ve yazı makineleri de dahil olduğu halde diğer bileümle büro levazımının bilâ resim imrarma müsaade etmeği taahhüt eylerler.

Madde — 10

Konsolosluk memurlarının ikametine tahsis edilmiş olup ta iki yüksek âkitten birinin malı bulunan binalar veya mahaller Devlet tarafından veya memleket hukuku âmmesine nazaran teessüs etmiş diğer bir heyet tarafından mevzu ve işbu gayri menkul emval veya onların varidatı üzerine matruh vergilerden muafır.

Madde — 11

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar memuriyetlerinden mütevellit efalden dolayı buldukları memleket mahkemeleri tarafından muhakeme olunamazlar.

İşbu mukavelede münderiğ müsaade ve masuniyetler müstesna olmak üzere konsolosluk reisleri ve diğer konsolosluk memurları gerek hukuk gerek ceza davalarında mahallî tebaa ile aynı şerait dairesinde, buldukları memleket mahkemelerinin hakkı kazasına tabi olacaklardır.

Madde — 12

Hukuk ve ticaret davalarında, meslekten olan başkonsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar ve kağıtlarlar gerek icraî gerek ihtiyatî tedbir olmak üzere hapis ile tazyik olunamayacaklardır.

Yukarıda zikrolunan memurlar mahallî kanunlar mücibince asgarî üç sene hapis cezasını istilzam eden bir cürüm mevzubahs olmadıkça kabilehüküm hapis veya tevkif edilemeyeceklerdir.

Şayet bunlardan biri tevkif veya diğer suretle takip olunmuş ise memleketin büyük elçiliğine diğer âkit Hükümet tarafından derhal malûmat verilecektir.

Madde — 13

Konsolosluk memurları, adliye makamlarının daveti üzerine şahit sıfatile mahkemelerde isticvap olunacaklardır.

Meslekten olan konsolosluk reisleri vazifeleri icabatından mütevellit bir manileri zuhurunda adliye makamı tarafından tesbit edilen müddet zarfında konsolosluk binasında şehadet edebileceklerdir. Bu takdirde isticvap mahallî kanunları ile derpiş edilen şekillere göre vuku bulacak ve zabıt varakası da bu şekillere göre tanzim edilecektir.

Konsolosluk memurları vazifelerinin icrasına taallûk eden bileümle ef'al hakkında şehadetten imtina edebileceklerdir.

Madde — 14

Bundan maada yüksek âkitlerden her birinin konsolosluk memurları, diğer âkit arazisinde, mütebaliyet şartile, aynı mahiyette, aynı mevkii işgal eden üçüncü bir devlet konsolos memurlarının malik oldukları müsaadat ve masuniyetlerin aynından işbu üçüncü devlet memurları müstefit oldukları müddetçe istifade ederler.

Yüksek âkitlerden hiç birinin kendi konsolosluk memurları lehine diğer âkit konsolosluk memurlarına kendiliğinden bahşedilmiş olan müsaadat ve masuniyetlerden başka veya daha vasi müsaadat ve masuniyetler talebi için üçüncü bir devlet ile aktolunan bir mukaveleden mütehasıl istifadeyi ileri süremeyeceği aralarında takarrür etmiştir.

Baş konsoloslukları, konsoloslukları ve muavin konsoloslukları vekâleten idare eden memurlar, umuru vekâleten idare ettikleri müddet zarfında, makam sahibi hakkında tanınan bileümle müsaadat ve masuniyetlerden istifade edeceklerdir.

Üçüncü bap

Konsolosların vazifeleri

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar temsil eyledikleri memleket tebaasının menafi ve hukukunu muhafaza ve bhusus işbu tebaanın ticaretini ve seyrisefain işlerini himaye ve teşvik etmeğe mezundurlar.

Mumaileyhim memuriyetlerinin icrası esnasında memuriyetleri havzası dahilindeki idarî makamlara müracaat ve iki âkit arasında meri muahedeleri ve mukavelemeleri veya hukuku düvelin umumî esaslarını muhil her husustan dolayı işbu makamlar nezdinde müddeiyatta bulunabilirler.

Baş konsoloslar, konsoloslar, muavin konsoloslar ve kağçılar memleketleri kanun ve nizamla ile mezun oldukları derecede atideki hakları haiz olacaklardır.

1 - Kendilerini tayin eden âkit tebaasından olan tüccar veya sair efrat, kaptanlar, gemi mürettebatı veya bu gemilerin yolcuları tarafından vaki olabilecek beyanatı gerek daire, kağçılara veya ikametgâhlarında gerek alâkadarların ikametgâhında veya memleketlerinin ticaret gemilerinde istima etmek,

2 - Memleketleri tebaasının vasiyetlerine müteallik ahkâmı tanzim, tevsik veya tasdik etmek,

3 - Münhasıran, kendilerini tayin eden âkidin ülkesinde kâin emvale ve görülecek ve yapılacak işlere ait olmak şartile bileümle akitleri ve mukaveleleri, bunların sadır olduğu şahısların veya bunları aktedenlerin, tabiiyeti ne olursa olsun, tanzim, tevsik veya tasdik etmek,

4 - Gemilerin satılmasına, deniz ödünçüne, terhine, taife kaydına müteallik mukaveleleri ve kezalik seyrüsefer icrasına muktazi diğer bileümle mukaveleleri tanzim ve âkit taraflardan biri konsolosun mensup olduğu devlet tebaasından olmak şartile gemilerin alım mukavelelerini tescil etmek,

5 - Kendilerini tayin eden devletin talimatına tevfikân pasaport ve diğer bütün resmî vesaike ita etmek ve vize vermek,

6 - Temsil eyledikleri devletin tabiiyetindeki kura efradının askerî hizmet ve sıhî muayenelerine ait bileümle muamelâtı ifa etmek,

7 - Kendi memleketleri makamlarından veya memurlarından sadır olan her nevi evrak ve vesaike tercüme etmek ve tercümelerini tasdik eylemek,

8 - Mensup oldukları devlet kanunlarına göre ve bilhassa içtima basiret kanunlarının tatbiki ile tekâlifin edasını kabul ve istihkak sahiplerine tahsis olunan irat ve tazminat bedelini ahz etmek,

Konsolosluk memurlarına tanınan yukarıda mezkûr hakkın buldukları memleket için hiç bir taahhüdün tazammun edemeyeceği mukarrerdir.

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar tarafından tanzim, tevsik veya tasdik edilen ve bunların mühürleriyle tahtim olunan akitler ve mukavelelerin kâffesi kezalik bunların yine işbu konsolos memurları tarafından mühürlenerek aslına mutabık oldukları tasdik olunan suretleri, hulâsaları veya tercümeleri, bu memurların buldukları memlekette işbu memleketin resmî memuru tarafından tanzim, sıhhatı veya aslına mutabakatı tevsik veya tasdik edilmiş gibi resmî mahiyeti ve aynı kıymeti ve kuvvei müsbitelyi haiz olacaklardır. Yukarıda zikri geçen kıymet ve kuvvei müsbite

yalnız şekle ait olup akdın veya mukavelenamenin esasına ve icra kuvvetine şamil olmaz. Maahaza işbu akitler veya diğer bütün vesikalar bu memlekette icra olunacak işleri istihdaf ettiklerine göre memleket kanunu ile talep edilen damga resimlerine ve diğer vergilere, kezalik işbu memlekette bu hususa müteallik bileümle eşkâl ve merasime tabi olacaklardır.

Âkitlerin konsoloshanelerinden birinin kağırlaryasında tescil edilmiş olan bir resmî varakanın mevsukiyeti ve musaddak sureti hakkında ve yukarıda bahsi geçen suretlerin, hulâsaların veya tereümelerin mevsukiyeti ve sıhhati hakkında bir şüphe hasıl olduğu takdirde bunların asıllarile mukabelesini talep edecek olan alâkadarın bu talebi reddedilmeyecek ve mumaileyh lüzum görürse işbu mukabelede hazır bulunabilecektir.

Madde — 18

Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar ile diplomasi mümessilleri memleketleri kanun ve nizamları ile mezun iseler tebaalarının evlenme işlerini yapabileceklerdir.

Müstakbel karı kocadan biri diğer âkit tebaasından bulunduğu takdirde ki evlenmelerde işbu ahkâm tatbik olunamaz.

Yukarıda bahsedilen konsolosluk memurları ve diplomasi mümessilleri zikri geçen evlenmeleri buldukları memleket makamlarına mümkün olduğu kadar sür'atle bildireceklerdir.

Madde — 19

Başkonsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar ile diplomasi mümessilleri memleketlerinin kanun ve nizamlarile tayin edilen şekiller dairesinde tebaalarının doğum ilmühaberlerini ve ölüm ilmühaberlerini tanzim hakkını haizdirler.

Konsolosluk memurları, kezalik mahallî makamlar, İşbu konsolosluk memurlarının tabiiyetine mensup şahısların doğum ve ölüm vak'alarını azamî bir aylık müddet zarfında müteakilen yekdiğerine tebliğ edeceklerdir.

Birinci fasıl

Vesayet ve kayyımlik

Madde — 20

Âkitlerden her birinin başkonsolosları, konsolosları ve muavin konsolosları aile hakları ve ehliyet maddelerinde memleketlerinin diğer âkit arazisinde ikamet eden tebaası üzerinde vesayet ve kayyımlik tesis edebilecekleri gibi işbu vesayet ve kayyımlikların idaresine de nezaret eyleyebileceklerdir. Bunlar, işbu vazifelerinin icrasında aşağıdaki ahkâma tabi olacaklardır.

§ I. - Vesayet ve kayyımlik tesisi, idaresi ve nezareti, üzerinde vesayet ve kayyımlik tesisi lâzım gelecek şahsın mensup olduğu âkidin kanun ve nizamlarile tanzim olunacaktır.

§ II. - Âkitlerden birinin ülkesinde diğer âkit tebaasından biri hakkında bu âkidin kanunları mucibince bir vesayet veya bir kayyımlik tesisini zarurî kılacak ahval vukua geldiği takdirde mahallî makamlar, bilâteehhur, o mahaldeki veya en yakındaki konsolosluk memurunu keyfiyetten haberdar edecektir.

§ III. - Konsolosluk memuru ikinci bente bahsedilen ihbara muttali olduğu günden itibaren altı ay zarfında kendisini tayin eden âkidin kanununa tevfiikan vesayet ve kayyımlik tesis edecek ve intihap ettiği vasiyi veya kayyımı mahallî makama bildirecektir. Hacir sebeble tesis edilecek bir vesayet veya kayyımlik mevzubahs olursa, müddet bir sene olacak ve işbu müddet zarfında mahallî mahkemelerin kararı - icabında hacri reddeden karar - mahallî makama ibraz edilecektir.

Konsolosluk memuru birinci bent ahkâmına o bente mezkûr müddetler zarfında ittiba etmemiş ise veya vesayet veya kayyımlik tesis etmiyeceğini beyan eylerse mahallî makam vesayet veya kayyımliği kendi kanunlarına tevfiikan tesise, idareye ve nezarete bizzat tevessül edebilecektir.

2 - İkinci bentte mezkûr ahvalde mahallî makam tarafından ittihaz olunan tedbirler konsolosluk memuru birinci bent ahkâmına riayet eder etmez reffolunacaktır.

§ IV. - Konsolosluk memuru tarafından tesis olunan vesayet ve kayyımlık, küçük veya ehliyetsizin şahsına ve menkul ve gayri menkul mallarının umumuna bihakkm şamdır.

Şurası mukarrerdir ki küçük veya ehliyetsizin gayri menkul mallarının idaresi ve ahare ferağı hususunda evvelki bentler mucibince tayin edilen vasi veya kayyım işbu malların kâin bulunduğu memleket kanunlarına tevfiiki hareket edecektir.

§ V. - Vesayet veya kayyımlık tesisi için muktazi müddet zarfında konsolosluk memuru, küçük veya ehliyetsizin şahsına ve mallarının umumuna müteallik vasi veya kayyım vazifelerini muvakkat surette bizzat ifa edebilecektir.

§ VI. - Konsolosluk memuru salâhiyeti dairesinde bir vesayet veya bir kayyımlık tesis ettiği takdirde bulunduğu ülke kanunlarınca tayin olunan neşrü ilân muamelelerinin istikmaline tevessül edecektir.

İkinci fasıl

Miras

Madde — 21

Yüksek âkitlerden birinin diğer âkit ülkesinde bulunan tebaalarına ait menkul emval terekeleri hususunda müteveffanın memleketi baş konsolosları, konsolosları ve muavin konsolosları aşağıdaki vazifeleri haiz olacaklardır :

§ I - Yüksek Âkitlerden birinin tebaasının diğer âkit ülkesinde vefatı vukuunda mahallî makamlar oradaki konsolosluk memuruna veya en yakın konsolosluk memuruna keyfiyeti ihbar edeceklerdir.

Konsolosluk memurları da daha evvel haberdar oldukları takdirde mahallî makamlara aynı surette ihbar edeceklerdir.

Mahallî makamlar konsolosluk memurlarına yukarıki bentte münderiğ ihbarda bulunmakla beraber ölüm ilmühaberi gönderecek ve mirasçılar, onların ikametgâhlarına ve vasiyet ahkâmının mevcudiyetine dair her ne malûmatları varsa bildireceklerdir.

§ II - Müteveffanın memleketi baş konsolosları, konsolosları ve muavin konsolosları müteveffa ne vasiyette bulunmuş ve ne de vasiyeti tenfiz memurları tayin eylememiş olduğu ve gerek ne-sepleri sahih, gayri sahih veya vasiyetname ile mansup hak sahipleri küçük, ehliyetsiz veya gaip bulunduğu veya mirasa hakkı olanlar arasında bir ihtilâf zuhur ettiği veya tayin edilmiş olan vasiyeti tenfiz memurları mirasın açıldığı mahalde bulunmadıkları takdirde, keyfiyetten zamanında mahallî salâhiyettar makamları haberdar ettikten sonra gerek şahsen gerek bir vekil vasıtasile, memleketlerinin kanun ve nizamlarına tevfikân gerek resen gerek alâkadarların talebi üzerine te-rekeye mühür vazına salâhiyettar olacaklardır.

Mahallî makamlar bu mühür vazında hazır bulunmak, ve kendi mühürlerini de basmak hakkını haizdirler ; bunlar kanunen muayyen olan zamanda hazır bulunmamış oldukları takdirde kendi mühürlerini konsolosluk memurlarının mühürleriyle çaprazlama bir vaziyette basacaklardır.

Konsolosluk memurlarile mahallî makamlar tarafından konulan mühürler mahallî makamların iştiraki olmaksızın fekkedilmeyecektir. İşbu mahallî makamlar konsolosluk memurları tarafından lâ-akal 48 saat evvel kendilerine vaki olan davete icabet etmemiş oldukları takdirde konsolosluk memuru mü-hürün fekkine bizzat tevessül edebilecektir. Bادهu bu memur, davete icabet ederse, mahallî makamlar huzurunda terekenin bir defterini tanzim edecektir. Mahallî makamlar, huzurlarında tanzim edilmiş olan zabıt varakasını husus için her hangi bir masraf veya resim talep eylemeksizin konsolosluk memurule birlikte imza edeceklerdir. Mahallî memurlar davete icabet etmemişlerse, konsolosluk memuru tutulan defterin aslına mutabakatı tasdik edilmiş bir suretini işbu defterin tanziminin hitamından itibaren

sekiz gün müddet zarfında kendilerine tevdi edecektir.

§ III - Terekenin alacaklıları veya tereke üzerinde veraset veya vasiyet cihetinden müddeiyatı olan tebaa varsa bunlar, konsolosluk memuruna keyfiyeti ihbar ve ikinci bent ahkâmına tevfikân mühür vazna tevessül olunmasını talep edebileceklerdir.

Bu talep mahallî hukuk muhakemeleri usulü kanununda celplamelerin tebliği için tayin edilen uzaklık müddetleri icabı takdirinde ilâve edilmek üzere azamî 12 saat zarfında intaç edilmediği takdirde mahallî makamlar, memleket kanunlarına tevfikân terekeye mühür vaz'ma salâhiyettar olacaklardır. Konsolosluk memuru kendi mühürlerini mahallî makamların mühürleriyle çaprazlama vazedebileceklerdir. Mahallî makamlar veya konsolosluk memuru mühür fekkinin veya defter tanziminin müştereken icrasını talep ve zabıt varakasının müştereken imzasını talep edebileceklerdir. Konsolosluk memuru, veya mahallî makamlar, mahallî hukuk muhakemeleri usulü kanununda ilâmların tebliği için tayin edilen uzaklık müddetleri icabı takdirinde ilâve edilmek üzere azamî 48 saat evvel vaki olacak bir davet üzerine ispatı vücut etmiyecek olurlarsa; en evvel gelen memur veya makam mühür fekkine ve defterin tutulmasına tevessül edebilecektir. Defterin aslına mütabakatı musaddak bir sureti halin icabına göre konsolosluk memuruna veya mahallî makama verilecektir.

§ IV - Konsolosluk memuru; lüzumu halinde, mirasın açılması ve alakadarların celbi için memleketin kanunlarına veya mahallî teamüllere tevfikân ilânatta bulunacak ve bu ilânatı mahallî makama tebliğ edecektir. Mahallî makam da mümasil ilânatta bulunabilecektir.

§ V - Konsolosluk memuru ikinci ve üçüncü bentlerde muharrer ahvalde terekenin mürekkep bulunduğu kâffe mevadî ve bu meyanda müteveffanın efrat, bankalar, sigorta şirketleri, umumî sandıklar ilâh. veya mahallî makamlar yedinde bulunabilecek evrakı ve bilhassa mevcutsa vasiyetnamesini, bunların iade ve müteveffanın talep edebileceği şartlar dahilinde tesellüm hakkını haiz olacaktır. Tereke emvalinin kâffesi veya bir kısmı haciz ve sekestroya tabi bulunursa haciz veya sekestro refedilmedikçe konsolosluk memuru mezkûr emvale vaziyet edemiyecektir.

Mühür vazı, defter tanzimi veya tasfiye esnasında tereke emvali üzerinde bir haciz veya sekestro vazedilmişse ana müteallik kararname konsolosluk memuruna tebliğ edilecektir ve bu memur haciz veya sekestro edilen emvalin vaziüyedi olacaktır.

Konsolosluk memuru terekenin harap olmağa müsait veya muhafazası müşkül ve masraflı olacak bileümle menkul mevaddını, memurun bulunduğu memleket kanunları ve teamülleri ile muayyen eşkâl ve merasime riayet ederek aleni müzayede suretile satırlabilecektir.

§ VI - Deftere geçmiş eşyayı, satış vaki olduğu takdirde mefruşat satış bedelini, tahsil edilmiş alacaklar yekûnunu, mirasın açıldığı hakkındaki son ilânı takip eden üç ay zarfında veya böyle bir ilân mevcut olmadığı takdirde vefatı takip eden dört ay zarfında konsolosluk memuru bulunduğu memleketin kanunlarına tabi vedia suretinde muhafaza edecektir.

Konsolosluk memuru, bu müddet esnasında, alacakları, varidatı, esham ve tahvilâtın temettü hisseleri, düyunu umumiye hisse senetlerinin faizlerini ve terekeye ait diğer mebalîğ ve varidatı sulhan veya mahakime müracaat suretile tahsil edecek ve borçlara ihticaca salih makbuz verecektir.

Maahaza konsolosluk memuru mahkeme masraflarını, konsolosluk resim ve harçlarını veya mahallî makamların resim ve harçlarını, müteveffanın tedfin masrafını, son hastalığı masrafını, müteveffanın ailesi efradının infak ve işesi için muhtemel masrafları ile hizmetçi ücretlerini ve icar bedelini tereke mevcudundan derhal ifraz edecektir.

§ VII - Altıncı bendin birinci fıkrasındaki kaydı ihtirazî ile mukayyet olmak üzere konsolosluk memuru terekenin muhafazası maksadile alâkadarların menfaati dairesinde lüzumlu at ve telâki eylediği bütün tedbirleri alacaktır.

Konsolosluk memuru terekeyi bizzat veya kendi namına hareket etmek üzere tayin edeceği bir veya müteaddit vekil tarafından idare edebilecektir. Mirasçılara hüviyetlerini ispat edecek vesikaları vermeğe salâhiyettar olacaktır.

§ VIII - Altıncı bendin birinci fıkrasında tesbit edilmiş olan müddetin cereyanı esnasında herhangi bir Devlet tebaası tarafından tereke aleyhinde tehdüd edebilecek müddeiyata karşı itirazat serdedilirse, veraset veya vasiyet hüccet ve senedine müstenit olmadıkça işbu müddeiyat

hakkında karar itası memleket mahkemelerine ait olacaktır.

Şayet tereke bedeli borçları ödemeğe kifayet etmesze, memleket kavanini müsaade ettiği takdirde alacaklılar, mahallî salâhiyettar adliye makamlarına müracaatla iflâs kararı talep edebileceklerdir. Konsolosluk memuru, iflâsta bizzat veya vekilleri vasıtasile vatandaşlarının menafiini temsil ile mükellef bulduklarından iflâs ilânını müteakip bütün miras, iflâs Jüj komiserine ve sendiklere teslim edilecektir .

§ IX - Altıncı bendin birinci fıkrasında tesbit edilmiş müddetin inkizasından tereke aleyhine hiç bir iddia mevcut değil ise, konsolosluk memuru memlekette mer'i tarifelere nazaran tereke zimmetindeki bileümel resimelri, masrafları ve hesapları tediye ve tesviye eyledikten sonra terekeye tamamen vaziyet edecek, onu tasfiye edecek ve Hükûmetinden maada hiç kimseye hesap itası mecburiyetinde olmaksızın alâkadarlara teslim edilecektir.

§ X - Âkitlerden birinin tebaasından diğer Âkit ülkesinde bulunan terekelerinin açılması, idaresi ve tasfiyesi hususlarından mütevellit bütün mesailde baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar veya bunların vekilleri terekeyi temsil etmeğe bihakkin mezun olacaklar ve vekâletleri sıfatını hususî bir vekâletname ile ispata mecbur tutulmaksızın resmen, terekenin mümessili tanınacaklardır.

Konsolosluk memuru bizzat veya vekilleri vasıtasile salâhiyettar mahallî makamlar huzurunda ispatı vücuda ve verasete ait bileümle hususatta mirasçılardan müşterek menfaatlerini müdafaaya ve terekeye karşı irat olunacak suallere cevap vermek salâhiyetini haiz olacaktır.

Bununla beraber, vasiyeti icraya memur olanların veya mirasçılardan tereke hakkındaki mütalebata itirazlarını bihakkin sert ve dermeyan edebilmeleri için konsolosluk memuru veraset hakkında kendisine vaki bütün mütalebattan vasiyeti infaza memur olmaları muhtemel eşhası veya yukarıda zikri geçen mirasçılardan hazır bulunanları veya bunların vekillerini biran evvel haberdar edecektir.

Konsolosluk memuru terekenin mümessili addolunduğundan terekeye müteallik bir işten dolayı mahallî makamlar huzurunda şahsen davaya dahil edilemez.

§ XI - Miras hakkı ve menkul terekenin taksim müteveffanın millî kanununa tabi olacaktır. Terekenin miras veya vasiyet hüccet ve senedine istinat ve işbu mirasa veya onun taksimine taallük eden bütün mesail müteveffanın mensup olduğu Devlet arazisindeki mehakim veya sair salâhiyettar makamlar tarafından müteveffanın millî kanunlarına tevfikân halledilecektir. Bu kararlar diğer memlekette tanınacaktır.

§ XII - Âkitlerden birinin tebaasından birinin diğer âkit ülkesi üzerinde, birinci maddenin üçüncü fıkrasına tevfikân diğer âkidin bir konsoloshane tesis etmesine müsaade olunmayan bir mahalde veya ülkesinden bir kısmında, vefatı vukuunda memuriyeti havzası en yakın olan konsolosa her türlü kolaylık gösterilecek ve kendisine bu hususta lâzım gelen muamelenin istikmali için kısa bir mühlet verilecektir.

Maamafih, ikinci fıkrada zikri geçen ahvalde, konsolosluk memurunun vüruduna kadar, salâhiyettar mahallî makamlar tereke emvaline mühür vaz ve mezkûr emvalin memleket kanunlarına tevfikân bir müfredat defterini tanzim edeceklerdir. Defterin musaddak bir nüshası, ölüm ilmühaber ve müteveffanın tabiiyetini isbat eden bütün evrak konsolosluk memuruna teslim edilecektir.

§ XIII - Konsolosun gaybubetinde gerek III üncü bent mucibince ve gerek XII inci bent mucibince mahallî makam terekenin defterini tanzim etmiş ise, işbu tereke hakkında memleket kanunlarıyla melzum bileümle tedbirleri ittihaz edecek ve menkul metrukâtı VI ncı bentte tesbit edilen müddet zarfında mezkûr kanunlara tabi emanet suretinde muhafaza edecek ve bu müddetin inkizasında terekeyi alâkadarlara teslim eylemek üzere konsolosluk memuruna veya vekiline gönderecektir .

Konsolosluk memuru, beşinci bent ahkâmına tevfikân terekenin teslimini talep eder etmez veya terekeye taallük eden muktazi tedbirleri ittihaz etmek için terekenin açıldığı mahalde şahsen veya vekili isbatı vücut eyleyemeyen, bu hususta müdahale eylemiş olan mahallî makam, VI ncı bentten XII inciye kadar bentler ahkâmına göre hareket edecektir.

§ XIV - Âkitlerden birinin tebaasından olup gemide olsun, karada olsun diğerinin ülkesinde veyahut kara suları haricinde seyrüsefer eden bir gemi üzerinde vefat eden gemi mürettebatından, yolcularından yahut diğer seyahatlardan bir şahsın terekesi halinde tereke mühürlemek defterini tanzim etmek ve terekenin muhafaza ve tasfiyesi zmnında muktazi sair resmî bütün muameleleri ifaya müteveffanın mensup olduğu memleketin baş konsolosları, konsolosları ve muavin konsolosları münhasiren salâhiyettar olacaktır.

§ XV - II - den XIV - üncüye kadar bentler ahkâmı, gayri menkul miraslara tatbik olunmaz.

Tereke defterinin musaddak bir nüshası, oradaki veyahut en yakın konsolosluk memurlarına teslim edilecek veya gönderilecektir.

Tereke hüccet ve senedine veya vasiyet hüccet ve senedine istinat eden ve gayri menkul mirastaki hukuka veya işbu mirasın taksimine taallük eden meseleler, gayri menkullerin kâin bulunduğu memleket kanunlarına tabi olacaklardır.

Gayri menkul tereke hakkındaki her türlü talepleri veya itirazları tetkik ve rüyet etmek münhasıran o memleketin mahkemelerine veya diğer salâhiyettar makamlarına ait olacaktır. Bu mahkemeler, ve makamlar kendi tebaalarının gayri menkul mirasları hakkında memleket kanun ve nizamlarına nazaran ittihaz edecekleri muhafaza tedbirlerinin aynı, müteveffanın gayri menkul malları hakkında da ittihaz etmek mecburiyetindedirler.

Terekeye dahil gayri menkullerin idaresi, münhasıran Konsolosluk memurları veya vekillerine ait olacak ve bunlar işbu gayri menkullerin bulunduğu memleket kanunlarına göre hareket edeceklerdir.

§ XVI - İşbu madde ahkâmı âkitlerden birinin ülkesinde bulunan ve diğer tarafın işbu ülke haricinde vefat eden tebaasından birinin mirasına ait menkul ve gayri menkul emvali hakkında kıyas yolile tatbik olunacaktır.

Üçüncü fasıl

Seyrisefain

Madde — 22

Seyrisefain hususunda iki taraf konsolosluk memurlarının vazifeleri atideki hükümlere tabi olacaktır:

§ 1 - Buldukları liman nizamlarına tevfiği hareket başkonsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar millî sancaklarını taşıyan gemilerin dühulünü, sevkini teshil edebilecekler ve konsolosluk memuriyeti havzası dahilinde buldukları müddetçe kendilerine müzaheret eyliyeabileceklerdir.

Bu bapta, işbu gemiler serbest pratika ile kabul olununca bunlara bizzat girebilecekler veya vekil gönderebilecekler, kaptanları, mürettebatı istievap edebilecekler ve yolculardan malûmat alabilecekler, gemi evrakını muayene edebilecekler, manifestolar tanzim cyliyeabilecekler, mürettebatın ve yolcuların seyahat, mahalli azimet, seyrüsefer esnasında vuku bulan hadiseler hakkındaki beyanatını ve diğer her türlü beyanatını 17 inci maddeye tevfiğin dinliyeabilecekler, itimatlarını haiz olan ehlihibre marifetile, avarya halinde her türlü zararların tesbitile yahut deniz kazası halinde kendi millî kanunlarla derpiş edilen her türlü tahkikata tevessül edebileceklerdir.

Salâhiyettar kara memurları, icabında diğer âkidin ticaret gemilerinde tahkikat, taharriyat, haciz, tahtı tevkife alma, kablelhüküm tevkif, şahitler istimar, bir hükmün veya sair her türlü resmî icbarı tazammun eden bir muamelenin icrası hususlarını doğrudan doğruya yapabileceklerdir.

§ II - Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar millî bayraklarını taşıyan ticaret gemilerinde dahilî nizam ve asayişin muhafazasıle münhasıran mükellef olacaklardır.

Tabi oldukları devletin kanunlarına göre olbaptaki sıfat ve salâhiyetleri haiz oldukça geminin kaptan, zabitan ve diğer mürettebatı arasında her nevi ihtilâflar ve bilhassa ücret ve müteakıl taahhüdünün ifasına müteallik ihtilâflar, yukarda bahsedilen konsolosluk memurları tarafından hallolunacaktır.

Mahallî memurlar, ancak gemilerde zuhur etmiş olan nizamsızlık, karada veya limandaki sükûnet ve nizamı âmmeyi ihlâl edebilecek mahiyette olur veyahut bu gibi nizamsızlıklara o memleketin tabiiyetini haiz olan veyahut gemi mürettebatından olmıyan kimseler de karışmış bulunursa müdahale edebileceklerdir. Gemilerde zuhur edebilecek diğer her türlü nizamsızlıklarda, mahallî memurlar, konsolosluk memurlarına veya konsolosun ademi mevcudiyeti takdirinde kaptanlara, bunlar tarafından talep vukuunda, muavenette bulunmakla iktifa edeceklerdir. Mahallî memurlar, bilhassa taife defterinde mukayyet her şahsı gemiye sevkedecekler ve bu son halde memleket tebaasından biri mevzubahs olmadıkça onu tevkif edeceklerdir. Tevkif keyfiyeti mahallî memurlara hitap edilmiş tahrirî talep üzerine icra ve bu talebe taife defterinin aslma mutabık bir sureti leffedilecek ve tevkif iki ay müddetle devam eyliyecektir. Gemi limanda daha uzun müddet kalırsa mevkuf geminin hareketine kadar sefineye sevkolunacaktır.

Derdest ve tevkif masrafları konsolosluk memurunun tabî olduğu Devlet uhdesine müretteptir.

§ III - Baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar, gemicilerden ve her ne sıfatla olursa olsun millî sancaklarını taşıyan gemilerin mürettebatı meyanına dahil eşhastan firar edenleri tevkif ve gemiye sevk ve iade ettirebileceklerdir. Mumaileyhim bu hususta salâhiyettar mahallî makamlara tahriren müracaat edecekler ve haklarında talep vaki olan eşhasın filhakika mürettebat meyanına dahil olduğunu gemi sicillâtını veya taife defterini göstermek veya işbu vesikalarn sahih ve mevsub bir suretini ibraz etmek suretile isbat eyliyeceklerdir. Konsolosluk memurları bulunmıyan mahallerde, yukarıda bahsolunan bu talep aynı şerait dairesinde bizzat kaptan tarafından yapılabilecektir.

Bu suretle meşruiyet kesbetmiş olan işbu talep üzerine firarilerin sefineye sevkleri maksadile taharri ve tevkifleri hususunda işbu konsolosluk memurlarına ve kaptanlara her türlü muzaheret ve muavenette bulunulacaktır.

Maamafih firarî karada her hangi bir cinayet veya suç işlediği halde, mahallî makam, mahkeme ilâmını isdar edinceye ve ilâm tamamlı icra edilineye kadar firarinin teslimini tevil edebilecektir.

Yüksek Âkitler, şurasını kararlaştırmışlardır ki gemiciler veya mürettebata mensup diğer şahıslar firarın vaki olduğu memleket tebaasından iseler işbu madde ahkâmından müstesnadırlar .

§ IV - Yüksek Âkitlerden birinin bayrağını taşıyan bir gemi diğer Yüksek Âkidin sahillerinde battığı veya karaya oturduğu zaman mahallî makamlar, hadiseyi memuriyeti havzasına dahil olan baş konsolosa, konsolosa ve muavin konsolosa ve bunların gıyabında hadiseye en yakın mahaldeki baş konsolosa, konsolosa ve muavin konsolosa bildireceklerdir.

İtalya Kıralığı sahillerinde batan veya karaya oturan Türk gemilerinin tahlisine mütedair bileümle ameliyeler, Türkiye Cümhuriyeti baş konsolosları, konsolosları veya muavin konsolosları marifetile sevk ve idare edilecek ve bilmukabele Türkiye Cümhuriyeti sahillerinde batan veya karaya oturan İtalyan gemilerinin tahlisine mütedair bileümle ameliyeler İtalya Kıralığı baş konsolosları, konsolosları veya muavin konsolosları marifetile sevk ve idare olunacaktır.

İki memlekette mahallî makamlar, ancak konsolosluk memurlarına veya vekillerine muzaheret etmek, nizam ve asayışı muhafaza eylemek, tahlis edilen emtiaın girmesi ve çıkması hususunda eenebi tahlisiyecilerin menfaatlerini temin etmek ve seyrisefainin umumî menfaatlerini muhafaza ve siyaset eylemek için müdahale edebileceklerdir.

Konsolosluk memurunun veya bu bapta tevkil edeceği şahsın gıyabında ve muvasaletine kadar mahallî makamlar, eşhasın himayesi ve batmaktan kurtarılmış olan eşyanın muhafazası için muktazi bileümle tedbirleri ittihaz edeceklerdir.

İşbu muhtelif ahvalde mahallî makamların müdahalesi, tahlis ameliyelerinin ve tahlis edilen eşyanın muhafazası hususunun istilzam ettireceği ve kezalik mümasil ahvalde millî gemilerin tabi olacakları rüsum haricinde hiç bir nevi rüsumun ahiz ve cibayetine mahal vermiyecektir.

Tahlis edilen emtia ve eşya dahilî istihlâke mahsus olmadıkça hiç bir gümrük resmi tesviyesine tabi olmayacaktır.

§ V — Gemide ve hamulede alâkadar taraflar arasında hilâfına bir tesviye sureti olmadıkça, Yüksek Âkitlerden birinin gemisinin yolda duçar olduğu avarya eğer gemi memuriyetleri havzası dahi-

linde bir limanda tevakkuf etmiş ise, bu Âkidin baş konsolosları, konsolosları veya muavin konsolosları marifetile hal ve tesviye edilecektir.

Maamafih memleket tebaasından veya üçüncü bir Devlet tebaasından biri alâkadar olduğu surette ve işi sulhan tesviye çaresi bulunmadığı takdirde avarya memleket makamları marifetile hal ve tanzim olunacaktır.

§ VI — Yukarıda gösterilen vazifelerden maada baş konsoloslar, konsoloslar ve muavin konsoloslar, seyrisefain hususunda ancak mensup oldukları Devlet kanunlarile kendilerine tevdi edilmiş olan sırf idarî, hesabî veya teknik mahiyette diğer vazaifi ifa edebileceklerdir.

İhtar: Bundan evvelki bentlerde zikredilmiş olan mürettebat tabirinden kaptan, zabitan, gemiciler, ateşçiler ve gemide müstahdem diğer eşhasın anlaşıldığı kararlaştırılmıştır.

Dördüncü fasıl

Umumî ahkâm

Madde — 23

Birinci maddenin son fıkrasında mevzu bahis mahallerde veya ülke aksamında 16 dan yirmineye kadar maddelerde ve 22 inci maddede derpiş edilen konsolosluk vazife ve salâhiyetleri en yakın konsolos tarafından icra edilecektir.

Madde — 24

Yüksek Âkitlerden her birinin konsolosluk memurları, diğer âkidin ülkesinde aynı sıfatı haiz olan ve aynı rütbe ve sınıfta bulunan her hangi üçüncü bir Devletin konsolosluk memurlarının haiz oldukları vazifelerin aynını, mütekabiliyet şartile, icra edebileceklerdir.

Dördüncü bap

Nihai ahkâm

Madde — 25

İşbu mukavelename İtalyan müstemlekelerine de tatbik olunur.

Madde — 26

İşbu mukavelename imzasından itibaren mümkün olduğu kadar kısa bir müddet zarfında tasdik olunacak ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar süratle Ankarada teati kılınacaktır.

İşbu mukavelename tasdiknamelerin teatisi gününden itibaren üç sene müddetle mer'i olacaktır.

Maamafih bu müddetin inkizasından altı ay evvel mukavelenin mefsubiyeti ilân edilmezse, zımnî temdit tarikile gayri muayyen bir müddet için temdit olunacak ve o halde ise mefsubiyetinin ilânı gününden itibaren altı ay müddet zarfında daha meriyülicera kalarak her zaman feshi kabil olacaktır.

Balâdaki mevaddı tasdik etmek üzere yukarıda isimleri geçen mürahaslar işbu mukavelenameyi imzalamışlar ve mühürlemişlerdir.

Birer nüsha, imza vazeden devletlerin her birine verilmek üzere iki nüsha olarak 9 eylül 1929 tarihinde Romada tanzim edilmiştir.

Türkiye namına

İmza

Suat

İtalya namına

İmza

Mussolini

BİR KONSOLOSLUK MUKAVELENAMESİNİN AKTI İÇİN TOPLANAN TÜRK - İTAL-
YAN KONFERANSI

Zabırname

Türk ve İtalyan murahhas heyetleri bundan evvelki içtimalarda müzakerat zeminini teşkil eden konsolosluk mukavelenamesi projesini katî surette tetkik eylemek üzere 9 eylül 1929 tarihinde Romada Chigi sarayında içtima etmişlerdir.

Madde — 1 ilâ 15

Kabul eylemişlerdir.

Madde — 16

Kabul edilmiştir.

İtalya murahhası 16 nci maddedeki sujet kelimesinin yerine resortissant kelimesinin vazına muvafakat ederek bu kelimedede bilâ tefrik bütün tebaaların dahil olduğunu kastedildiğini beyan eyler.

Türk heyeti murahhasasının buna bir itirazı yoktur.

Madde — 17 ilâ 19

Kabul edilmiştir.

Madde — 20

Kabul edilmiştir.

İki murahhas heyet, müttefikan, 20 inci madde ahkâmını müşavir tayinine de kabili tatbik olduğu hususunda mutabık bulduklarını beyan ederler.

Madde — 21 ilâ 26 ve nihaî protokol

Kabul edilmiştir.

İki heyeti murahhasa müttefikan mukavelenamelerde şifre muhaberatının sureti istimali hakkında hususî bir hükmün dercini faidesiz gördüklerini beyan ederler. Zira mevzu usul mucibince yüksek âkit taraflar dahi bu muhaberenin yüksek âkit tarafların ülkesindeki konsolosaneler ile müteakabil memleketlerin büyük elçilik, elçilik ve konsoloslukları beyninde serbestçe icra edilebileceğini kabul ederler.

Türk Murahhas Heyeti

Reisi

Suat

İtalyan Murahhas Heyeti

Reisi

A. Giannini

—————

NIHAİ PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti, 13 teşrinievvel 1919 tarihli Paris Beynelmilel Havaî Seyrisefer mukavelenamesine iltihak ettiği veya havaî seyrisefer hakkında bir kanun mer'iyete koyduğu takdirde, iki Yüksek Âkit - yukarıda zikrolunan iltihak keyfiyeti veyahut kanun mugayir kayitleri ihtiva etmedikçe - işbu mukavelede derpiş olunan bahrî hususlardaki konsolosluk vazifelerinin havaî seyrisefere de teşmil olunmasını nota teatisi suretile tesbit edeceklerdir.

Roma, 9 eylül 1929.

Türkiye namına   İtalya namına
Suat   *Mussolini*

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	28 - III - 1931 ve 1/750
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	30 - III - 1931 ve 4/196
<i>Bu kanunun muzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 22 2 26 83,111,124,127:129
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları</i>	:	